

PUNT PER PUNT

Cita Cultural
Atenció! Fins al 30 de novembre!
Afanya't i matricula't en l'examen
de B2 convocat per la Universitat
d'Alacant.
<https://goo.gl/4qQgQA>

Curs de valencià B2 de la Universitat d'Alacant i *Información*

Universitat
d'Alacant

Fascicle 12. Història del País Valencià: segles XVIII i XIX

A Comprensió escrita

Llig el text següent i, després, respon a les preguntes dels exercicis 1, 2 i 3.

El segle XVIII: després de la derrota

La Guerra de Successió a la monarquia espanyola (1701-1715) entre les tropes borbòniques i les austriacistes va ser un conflicte bèl·lic global en què no només es disputava qui seria el nou monarca espanyol (el Borbó Felip d'Anjou o l'arxiduc Carles d'Àustria), ni quin model monàrquic s'hi imposava (l'absolutista o el pactista), sinó també quina correlació de forces s'establiria en l'escaquer europeu entre les distintes potències.

Per a la història dels valencians, la batalla d'Almansa del 25 d'abril de 1707 representa una fita fonamental. La derrota de les files austriacistes, amb les quals s'arrangera la major part de la població valenciana, va suposar la fi de quasi cinc segles d'autogovern del Regne de València. La victòria del Borbó Felip V i de les tesis absolutistes i centralistes va significar una derrota col·lectiva: la monarquia espanyola va iniciar una repressió cruenta i despietada, que s'inicia amb el setge i la destrucció de Xàtiva i que no va aplicar només contra els partidaris de l'arxiduc Carles d'Àustria, sinó que, fins i tot, va estendre contra els filipistes valencians que gosaren demanar la revocació del Decret de Nova Planta.

Conseqüentment, l'inici del segle XVIII implica per als valencians un canvi rotund: de Regne independent, a província de la monarquia espanyola «por justo derecho de conquista». Una monarquia inspirada en l'absolutisme francès i gestionada a través de l'ocupació militar de tots els àmbits públics: així, el capità general de l'exèrcit era, alhora, la màxima autoritat militar, civil i jurídica, i comptava amb el suport d'ingents quantitats de tropes. Com a mostra, en 1712 hi havia més de 16.000 soldats borbònics al Regne de València, quan la població tot just vorejava els 400.000 habitants. Pel que fa a la fiscalitat, la conquesta del Regne provoca una enorme pressió fiscal envers la ciutadania, que desemboca en la creació en 1715 d'un impost específic, l'*equivalent*, que substituïa els tributs propis i que enviava tota la recaptació a la monarquia espanyola.

El control social exercit per l'administració militaritzada es va generalitzar gràcies a la connivència de la noblesa i la judicatura autòctones. De fet, els nobles de seguida van entendre que el nou sistema afavoria els seus interessos de classe: per això, actuaven com a «delegats» de l'absolutisme, la qual cosa els permetia dominar amb major rigidesa les seues terres i disposar al seu lliure arbitri de tots els beneficis econòmics. D'aquesta manera, l'absolutisme de Felip V va propiciar que es mantinguera l'estratificació medieval i va donar lloc a un sistema d'organització sociopolítica encarcarat i anacrònic, que alguns historiadors han denominat «feudalisme centralitzat».

Pel que fa a l'ús de la llengua pròpia del Regne, el valencià, la repressió de la monarquia espanyola va provocar un efecte molt pernicios. Els àmbits administratiu, jurídic i educatiu van passar a usar únicament el castellà, mentre que les classes

populars continuaven expressant-se només en valencià. Així, els erudits valencians, com ara Gregori Maians o Antoni Josep Cavanilles, educats en universitats castellanes, només van escriure en llatí i castellà. A més, a mitjan segle, es va ordenar castellanitzar tota la documentació eclesiàstica. I això incloïa la traducció de tots els noms i els cognoms d'arrel valenciana.

Malgrat aquest clima repressiu, el País Valencià experimenta un importantíssim creixement demogràfic durant tota la centúria. A grans trets, passa de prop de 400.000 habitants al principi del segle XVIII, a més de 800.000 ja en 1786. Aquest augment poblacional és similar en tots els territoris de l'arc mediterrani, com Catalunya o Múrcia, i contrasta amb l'estancament que es viu a Castella. El vincle entre l'augment demogràfic i el creixement econòmic és evident: dos sectors, l'agricultura i les manufactures, es converteixen en el motor de l'economia valenciana.

Saps que *encarcarat* és un adjectiu que significa 'rígid, inflexible' i també 'artificios, pompós'?

Exercici 1.

Respon a les preguntes següents:

- Com defineix el text el model de monarquia representat per l'arxiduc Carles d'Àustria?
- En canvi, com és el model monàrquic que aplica Felip V de Borbó?
- Què demanaven els filipistes valencians represaliats per la monarquia espanyola?
- Qui ostentava la màxima autoritat jurídica amb el nou model de monarquia?
- En quins àmbits es va vetar l'ús del valencià?

Exercici 2.

Elegeix la resposta correcta entre les opcions que t'ofereixim:

- La fiscalitat pròpia va ser...
- La noblesa autòctona...
- El «feudalisme centralitzat» era un sistema...
- La documentació eclesiàstica...
- Què creus que significa la paraula *connivència*?

a) ...respectada en el nou model.	...substituïda per l' <i>equivalent</i>recaptada per la ciutadania.
b) ...va perdre els privilegis amb el nou sistema.	...es va dedicar al comerç.	...va veure afavorits els seus interessos de classe.
c) ...beneficis i liberal.	...encarcarat i anacrònic.	...culte i erudit.
d) ...va ser traduïda al castellà.	...va ser traduïda al llatí.	...es va mantindre en valencià.
e) 'convivència amable'	'rendició, passivitat'	'complicitat, confabulació'

Exercici 3.

Digues si són verdares (V) o falses (F) les afirmacions següents:

- a) La Guerra de Successió espanyola fou un conflicte d'abast internacional.
- b) El Regne de València fou una entitat independent durant quasi 500 anys.
- c) Amb l'absolutisme, es va produir la separació dels poders militar, civil i jurídic.
- d) En la documentació eclesiàstica es van mantindre els noms i els cognoms de la població en valencià.
- e) El motor de l'economia valenciana en el segle XVIII fou l'agricultura i el turisme.

Fascicle 12. Història del País Valencià: segles XVIII i XIX

B Normativa i gramàtica

B1. Els passats simple i perifràstic

1 Per a comunicar accions puntuals que han ocorregut en el passat i que no s'inclouen en el temps de l'acte de parla, usem el passat simple o el perifràstic:
Jo estudií a València.
Jo vaig estudiar a Castelló.
Ahir anàrem al parc.
Ahir vam anar al parc.

2 Fixa't: quan les accions del passat no són puntuals, sinó duratives, usem el passat imperfecte:
Abans plovia més.
Ella assajava tots els dies.
I quan sí que s'inclouen en el temps de l'acte de parla, usem el passat pretèrit:
Hui hem anat al parc.

3 El passat perifràstic es forma unint les formes següents del verb *anar* a l'infinitiu verbal:
vaig dir
vas (o vares) dir
va dir
vam (o vàrem) dir
vau (o vàreu) dir
van (o varen) dir

6 En la **2a conjugació velaritzada**, es forma afegint les mateixes desinències a la 1a persona del present d'indicatiu:
• *beguí, begueres, begué, beguérem, beguéreu, begueren*
• *prenguí, prengueres, prengué, prenguérem, prenguéreu, prengueren*

5 En la **2a conjugació regular**, es forma afegint al lexema verbal les desinències *-í, -eres, -é, -érem, -éreu, -eren*:
• *perdí, perdes, perdé, perdérem, perdéreu, perderen*
• *vencí, vences, vencé, vencérem, vencéreu, venceren*

4 En la **1a conjugació**, el passat simple es forma unint a l'arrel verbal les desinències *-í, -ares, -à, -àrem, -àreu, -aren*:
• *pensí, pensares, pensà, pensàrem, pensàreu, pensaren*
• *aní, anares, anà, anàrem, anàreu, anaren*

7 Més exemples de verbs velaritzats:
• *visquí, visqueres, visqué, visquérem, visquéreu, visqueren*
• *tinguí, tingueres, tingué, tinguérem, tinguéreu, tingueren*
Eixir pot fer el passat simple isquí, isqueres, isqué... o eixí, eixires, eixí...

8 Els verbs *ser, fer, veure* i *haver* fan així el passat simple:
• *fui, fores, fou (o fon), fórem, fóreu, foren*
• *fiu, feres, féu, férem, féreu, feren*
• *viu, veres, véu, vérem, véreu, veren*
• *haguí, hagueres, hagué, haguérem, haguéreu, hagueren*

9 Els verbs *estar, poder* i *voler* el fan així:
• *estiguí, estigueres, estigué, estiguérem, estiguéreu, estigueren*
• *poguí, pogueres, pogué, poguérem, poguéreu, pogueren*
• *volguí, volgues, volgué, volguérem, volguéreu, volgueren*

12 El passat perifràstic i el passat simple poden conviure en el mateix text sense cap tipus de problema:
Quan els vam veure, ens ho explicaren tot amb detall.

11 Pel que fa a la distribució territorial, el passat perifràstic és el més estès en quatre de les cinc grans àrees dialectals del valencià: tortosí, septentrional, meridional i alacantí. Mentre que el passat simple és el més habitual en el valencià central.

10 En la **3a conjugació**, aquest temps es forma unint les desinències *-í, -ires, -í, -írem, -íreu, -iren* a l'arrel verbal:
• *sentí, sentires, sentí, sentírem, sentíreu, sentiren*
• *partí, partires, partí, partírem, partíreu, partiren*

B2. Els pronoms relatius

1 Tots els pronoms realitzen dos funcions: d'una banda, remeten a un element del discurs; i, de l'altra, ocupen una determinada funció sintàctica dins de l'oració en què s'insereixen. Mira:
Tinc el disc [que volies].
L'element a què remet el pronom **que** és *el disc*. I la funció sintàctica que ocupa és complement directe (CD) en l'oració **[que volies]**.

2 Els pronoms relatius ens permeten introduir oracions subordinades que fan funció d'adjectiu, com podem veure comparant els exemples següents:
Vull el joguet que tens tu.
Vull el joguet nou.
Vull el joguet vermell.
Vull el joguet mecànic.

3 Les oracions relatives poden restringir l'element que complementen o donar-ne més informació. Mira:
Van robar en la casa que estava en ruïnes.
Van robar en la casa, que estava en ruïnes.
En el primer cas, l'oració indica la casa concreta en què van robar. En el segon, aporta una informació complementària.

6 El pronom **qui** té com a referent persones i va precedit de preposició àtona (*a, amb, de, en, per*), ja que sol ocupar funcions de complement indirecte (CI) o de règim verbal (CRV):
L'home de qui et parle és un artista.
La dona a qui han donat el premi és de Sueca.

5 Els pronoms relatius són *que, qui, què, el qual* (i flexió) i *on*. El pronom **que** pot tindre com a referent objectes o persones i funciona com a subjecte o CD de l'oració relativa:
L'home [que ve per ahí] és mon pare.
Llig-te el text [que he escrit].

4 Quan es restringeix un element, l'oració relativa s'anomena *especificativa* i forma part de la mateixa unitat prosòdica. Quan afegim més informació sobre eixe element, l'oració s'anomena *explicativa* i apareix en un fragment prosòdic independent, per això usem la coma.

7 El pronom **què** té com a referent objectes i va precedit de preposició àtona, ja que sol ocupar funcions de CRV o circumstancial (CC):
El treball a què em dedique és esgotador.
He resolt el problema en què m'havia ficat.

8 El pronom **el qual** pot alternar amb *qui* i *què* en tots els casos que acabem de veure. A més, l'usem quan va precedit d'una preposició tònica:
És un tema sobre el qual he reflexionat molt.
Les injustícies contra les quals lluitem són molt greus.

9 Igualment, *el qual* pot alternar amb *que* en oracions explicatives. En aquest cas, hi aporta un to més formal:
Van robar en la casa, la qual estava en ruïnes.

12 El pronom **on** té com a referent un lloc i ocupa la funció de CC:
M'encanta el lloc on vius.
Equival a les estructures *en què* o *en el qual*, preferibles per a llocs figurats:
Mostra'm el llibre en què has trobat eixa informació.
Pot anar precedit de les preposicions *a* o *d'* en funció del verb: *el lloc d'on vénis, el lloc a on vas.*

11 A més, amb *el qual* construïm el relatiu possessiu, que usem en contextos molt formals:
Hem acabat l'estudi les conclusions del qual són sorprenents.
Com veus, hi unim dos sintagmes nominals (*l'estudi* i *les conclusions*), la preposició *de* i el relatiu *el qual*, que concorda amb el primer sintagma.

10 També pot constituir la locució formal *la qual cosa*, que usem quan el referent és tota una oració:
Va perdre la faena, la qual cosa el va afectar moltíssim.
Aquesta locució és equivalent a *cosa que* o *i això*:
Va perdre la faena, i això el va afectar moltíssim.

13 Les oracions relatives es poden substantivar quan desapareix el referent. Si fa referència a persones, usem **qui, el qui** o **el que** (i flexió):
Qui vulga pa, que ho diga!
Les que tinguen temps, que vinguen.
Si fa referència a coses, usem **el que** (i flexió):
M'agraden molt els gelats, però els que més m'agraden són els de xocolata.

14 A voltes, **el que** (i flexió) pot aparèixer precedit de preposició. Això depèn de la funció sintàctica que ocupa en l'oració:
Oferien molts cursos i, al remat, m'he inscrit en el que m'has recomanat.
M'han concedit dos beques, però renunciaré a la que dura menys temps.

15 Per tant, quan se substantiven les oracions relatives, poden donar lloc a estructures formades per [preposició + article + *que*]:
En aquests casos, fixa't que l'article equival al demostratiu *aquell* (i flexió):
...m'he inscrit en aquell que m'has recomanat.
...però renunciaré a aquella que dura menys temps.

Exercici 4.

Ompli els buits amb la forma correcta del passat simple dels verbs que hi ha entre parèntesis:

- Quan _____ (ENTRAR, JO) a casa, _____ (EMPORTAR-SE) un bon ensurt: els lladres ho _____ (REGIRAR) tot!
- Joan _____ (EIXIR) tard de la faena, _____ (PERDRE) l'autobús i _____ (HAVER) d'agafar un taxi per a tornar a casa.
- Quan _____ (APARÉIXER) els policies, nosaltres _____ (ANAR-SE'N) i ja no _____ (VEURE) res.
- L'any passat, _____ (FER, vosaltres) una estada a l'estranger, _____ (VIURE) sis mesos a Londres i _____ (APRENDRE) a parlar anglés molt bé.
- La jove _____ (MIRAR) al voltant, _____ (OMPLIR) els pulmons amb l'aire pur i _____ (SENTIR) els sons de la natura. Així _____ (ESTAR) fins que _____ (ENFOSQUIR).
- Els problemes _____ (VINDRE) quan ells _____ (VOLER) reclamar els seus drets i _____ (ADONAR-SE) que no en tenien.

Exercici 5.

Ompli els buits de les oracions següents amb el pronom relatiu adequat. En alguns casos, hauràs d'afegir-hi preposicions o articles:

- No m'agrada la pizza _____ he demanat. Em deixes tastar _____ t'han dut a tu?
- Els alumnes del curs, _____ van fer un gran esforç, han aprovat a la primera.
- Els arguments _____ et bases són molt poc sòlids.
- Tot el món parla bé d'aquell metge, _____ indica que és un bon professional.
- Jo crec que eixe filòsof, _____ creu cegament tanta gent, és una enganyifa.
- No trobem el llibre _____ vam extraure la informació.

Exercici 6.

Ompli els buits del text següent amb les paraules adequades, d'acord amb les indicacions que apareixen entre parèntesis. Si t'ofereix dos paraules separades per una barra (/), tria'n una. Si t'ofereix un verb en infinitiu, conjuga'l:

L'economia valenciana en el segle XVIII

L'economia valenciana experimenta una important prosperitat al llarg del segle XVIII, que està associada a un creixement demogràfic molt significatiu. Dos sectors són bàsics per a explicar el _____ ('DESENROTLLAMENT, PROCÉS DE CREIXEMENT ECONÒMIC') i el dinamisme del teixit econòmic valencià: l'agricultura i les manufactures. L'agricultura és el sector productiu principal durant el segle XVIII al País Valencià. S'_____ (EXPANDIR EN PRESENT) les terres cultivades (es dessequen marjals, s'abancalen les serres, es condueix l'aigua a zones àrides), s'especialitzen els _____ ('CULTIU, PLANTACIÓ PER A L'EXPLOTACIÓ AGRÍCOLA') i es fomenta un _____ ('ACCIÓ O EFECTE D'APROFITAR') intensiu del camp. Els cultius principals són l'_____ ('CAMP SEMBRAT D'ARRÓS'), la morera, la vinya, _____ (L'/LA) olivera i la garrofera. El taronger _____ (S'HI/ES) incorpora al final del segle. Per a sostindre aquesta expansió agrícola, es perfecciona el sistema d'irrigació que parteix de les _____ ('CANAL EXCAVAT EN TERRA PER A CONDUIR L'AIGUA DE REG') mare, la construcció de les quals es _____ ('RECÓRRER EL TEMPS CAP AMUNT, EN SENTIT INVERS, CAP A L'ORIGEN') a l'època àrab. El _____ ('TERRENYS QUE ES REGUEN', CONTRARI A SECÀ) permet potenciar l'agricultura encaminada al comerç, que _____ (CONVIURE) amb l'agricultura de subsistència de les explotacions familiars. Tanmateix, la prosperitat agrària es veu obstaculitzada per una estructura social fortament jerarquizada, reflex de l'absolutisme. El sector es fragmenta en tres grups molt diferenciats: una majoria de jornaleros pobres, sense propietats; llauradors _____ (MITJANS/MEDIS); i burgesos agraris molt rics, propietaris de la major part de les terres i dels beneficis. Entre aquests últims, molts eren rendistes, oligarques o nobles que s'havien enriquit gràcies a pràctiques d'especulació, _____ ('INTERÉS ABUSIU QUE S'APLICA A UN CAPITAL PRESTAT') o per proximitat a la monarquia espanyola. Aquest desequilibri provoca que el mercat intern _____ (SER) extremadament fràgil. La manufactura representa el segon sector econòmic bàsic de l'economia valenciana del segle XVIII. No obstant això, aquesta activitat no és assimilable al procés d'industrialització anglès. Encara bastida al voltant dels gremis medievals, la manufactura és una producció preindustrial, dèbil i _____ ('RETARDADA, QUE S'HA QUEDAT ARRERÉ') tècnicament, que només en alguns casos va originar una indústria potent en els segles _____ ('QUE HAN DE VINDRE, FUTUR'). Tot i això, el comerç de les manufactures artesanals acaba assolint una gran importància, especialment _____ (LES QUE/LES QUALS) procedeixen dels productes agraris: el cànem (per a fabricar xàrcies i cordes), l'esparg (espardenyes i estores), el lli, el cotó, el vi, els aiguardents o la porcellana. Al costat d'aquests, ressalta la producció de seda, que es localitza _____

(SOBRE TOT/SOBRETOT) a les poblacions de València, Gandia i Oriola. Les plantacions de moreres _____ (PERMETRE) nodrir _____ (ELS/ALS) cucs i el comerç de la seda arriba al màxim esplendor en les dècades centrals de la centúria. Tanmateix, s'enfonsa a final de segle, quan s'_____ (INTERROMPRE) l'exportació a Amèrica com a conseqüència de les guerres de la monarquia espanyola contra Anglaterra. Igualment, al voltant de les ciutats d'Alcoi, Ontinyent o Cocentaina -unes terres poc propenses a la producció agrícola-, es genera una important manufactura _____ ('PROPI DE LES INDÚSTRIES DE FILATS I TEIXITS') i paperera, que aconsegueix una gran prosperitat _____ (ARRAN DE/PER CULPA DE) l'exportació a les colònies americanes, però que també retrocedeix a final de segle per les mateixes causes.

En les últimes dècades del segle XVIII, la monarquia absolutista i el model feudalista centralitzat que havia propiciat mostren signes d'_____ ('ACCIÓ O EFECTE DE CONSUMIR COMPLETAMENT'): els ecos de la Revolució Francesa (1789) arriben a la península i les guerres de la monarquia espanyola contra França (1793-1795) i Anglaterra (1796-1808) encara _____ ('FAN PITJORS') més les condicions de les classes populars. Al País Valencià, es visualitza que l'aparent prosperitat econòmica és fràgil i s'ensorra, arrossegada per un comerç interior feble - _____ (PARTICIPI DE COMPONDRE) per una majoria de jornaleros pobres amb escassa capacitat adquisitiva- i per un comerç exterior _____ (ADVERBI EQUIVALENT A EN EXCÉS) dependent de les exportacions a Amèrica -que es frenen radicalment per culpa de les guerres amb Anglaterra-. Fet i fet, la població s'_____ (EMPOBRIR) i es genera un clima de profund descontent i de protesta. Estem a les portes del segle XIX.

Vocabulari i pronúncia

Economia

Exercici 7.

Escriu en els buits de les frases següents el terme adequat dels que t'ofereix en el requadre:

abonament, acompte, aranzel, comptabilitat, dúmping, fallida, finançament, hòlding, marxandatge, penyora, renda, rupia

- La moneda pròpia del Japó és el ien, la de la Xina el iuan i la de l'Índia la _____.
- Sense un _____ just, la sanitat i l'educació públiques es ressenten.
- El Ministeri d'Hisenda encara no m'ha fet l'_____ corresponent a la devolució de la declaració de la _____.
- El _____ és vendre un producte a preus anormalment baixos per a eliminar la competència.
- Després dels anys de descontrol, algunes caixes d'estalvi van fer _____ i van haver de ser rescatades amb diners de tots els contribuents.
- Com que no podien afrontar els pagaments, el banc els va exigir que deixaren les terres com a _____.
- L'encarregat de controlar la _____ de l'empresa va detectar irregularitats en els exercicis anteriors.
- Per a llogar l'habitatge, hauràs d'aportar, almenys, un _____ de 100 euros, que et descomptarem de la primera quota.
- En aquella tenda de roba esportiva usen unes tècniques de _____ molt agressives i directes.
- Un _____ és una societat que no exerceix cap activitat productiva, sinó que controla la gestió i les finances d'unes altres.
- Els _____ són les tarifes per drets de duana que cal pagar per a exportar alguns productes.

Exercici 8.

Escolta atentament les set definicions de l'àudio. Després de cada una, et donarem set segons per a escriure la resposta correcta. En acabar, les repetirem de nou i tindràs tres segons més per a respondre. Finalment, et direm les solucions.

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/b2-u12-a01.mp3>

1. BES _____	5. MER _____
2. BLA _____	6. REC _____
3. DEF _____	7. PRÉ _____
4. LIQ _____	

Exercici 9.

Relaciona les següents frases fetes amb el significat corresponent:

a) A preu fet	1. Anticipadament.
b) Contra reembossament	2. El criteri de qui posa els diners és el que preval.
c) Amb dinerets, torronecs	3. Aconseguir alguna cosa a força de sacrificis.
d) Qui paga mana	4. Per una remuneració fixada amb antelació.
e) De bestreta	5. Ser molt molest, inoportú, enutjós.
f) Tindre la butxaca foradada	6. Pagament diferit que es fa en rebre el producte.
g) Ser pitjor que un deute	7. Si tens diners, pots fer el que vullgues.
h) Pagar la farda	8. Ser una persona malgastadora.

Saps que *la farda* són les provisions que reunim per a un viatge o una excursió? A més, també fa referència a les coses que han deixat de ser-nos útils.

Exercici 10.

Escolta atentament les set operacions matemàtiques de l'àudio. Després de cada una, et donarem cinc segons per a respondre. Quan passen els cinc segons, et donarem la solució i et proposarem una nova operació, així fins a set.

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/b2-u12-a02.mp3>

D Comprensió oral

Abans de res, llig les preguntes dels exercicis 11, 12 i 13. Després, escolta atentament l'àudio següent. En acabar, intenta respondre a totes les preguntes.

El segle XIX: les revolucions inacabades
<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/b2-u12-a03.mp3>

Saps que *albir* significa 'parer, criteri, decisió'? I que *lliure albir* fa referència a la capacitat de decidir lliurement? *Sempre actua al seu lliure albir.*

Exercici 11.

Respon a les preguntes següents:

- En quins tres productes es basava l'agricultura valenciana del segle XIX?
- Quin fet bèl·lic provoca el final del règim absolutista del segle XVIII?
- Entre quins anys es va estendre el Trienni Liberal?
- Qui va ostentar la regència d'Espanya entre 1833 i 1843?
- En quines tres ciutats es produeixen les primeres insurreccions de la revolució de 1868?

Exercici 12.

Elegeix la resposta correcta entre les opcions que t'ofereix:

- La Constitució de Cadis de 1812 és de caràcter...
- La segona restauració de Ferran VII en el poder dona pas a...
- En les primeres eleccions a Corts posteriors a 1868, el republicanisme s'imposa...
- El sistema de govern que s'instal·la durant la monarquia d'Alfons XII es coneix com a...
- En els moviments contrarevolucionaris se sumen els sectors més reaccionaris i...

a) ...federalista i radical	...liberal, jacobí i centralista	...popular i monàrquica
b) ...la Dècada Prodigiosa	...la Dècada Liberal	...la Dècada Ominosa
c) ...a Catalunya i el País Valencià	...a Castella	...a Euskadi i Navarra
d) ...la revolució	...l'alternança	...el Bienni Liberal
e) ...la burgesia liberal	...el republicanisme radical	...les capes més baixes i marginals

Exercici 13.

Digues si són verdares (V) o falses (F) les afirmacions següents:

- En 1814, el rei Ferran VII va restaurar l'absolutisme a Espanya.
- Els períodes monàrquics del XIX es caracteritzen per la prosperitat econòmica.
- La República decretada en 1873 va ser derrocada per un colp d'estat.
- Amb el crit de «vivan las cadenas!» Ferran VII va jurar la Constitució de 1812.
- El regnat d'Isabel II es caracteritza pel progressisme i la consolidació de les llibertats.

E Habilitats comunicatives: convèncer

Convèncer és el colofó de l'habilitat d'argumentar. Per a convèncer el nostre interlocutor, hem de saber persuadir-lo, fer que acabe arrenjerant-se amb la nostra opinió.

Convèncer

Convèncer és l'objectiu principal que es plantegen, sobretot, els textos publicitaris. Però no són els únics textos que volen ser persuasius: també ho són els articles d'opinió o els debats de tot tipus, com els que tenim amb companys de treball, amics -o enemics-.

Com tots haurem comprovat en més d'una ocasió, de vegades, el contrast d'arguments no condueix a cap conclusió, sinó que es converteix en un estira-i-arroña des de postures antagòniques i inamovibles.

El primer pas per a tractar de convèncer algú de la conveniència de les nostres opinions és actuar amb cortesia: hem de respectar profundament la discrepància i escoltar amb molta atenció els seus arguments.

Això té diverses conseqüències positives:

- Podem detectar les debilitats de l'altra tesi.
- Transmetem una actitud respectuosa i ajudem que siga recíproca.
- Admetem que, tal volta, l'altre pot tindre la raó.

Alguns adjectius ens poden ajudar a il·lustrar les virtuts de la nostra proposta: *definitiu, immillorable, únic, idoni, irrefutable, essencial, fonamental, irrenunciable...*

En tot cas, hem d'evitar expressions coercitives o amenaçadores.

Per a ser convincents, podem usar diverses tècniques de persuasió: **La focalització** consisteix a convertir el nostre objectiu en el centre d'atenció del debat. Per exemple: *Volem que tot l'alumnat pugui parlar perfectament anglès, castellà i valencià.*

La repetició estratègica d'eixe objectiu farà que siga assumit com a l'element al voltant del qual pivotarà el debat: *Volem o no volem que sàpien parlar les tres llengües? Compte! Una repetició excessiva pot cansar i causar l'efecte contrari al desitjat.*

El problema i la solució és una tècnica molt efectiva. Exposem un problema previ i, després, hi oferim una solució: *Fins ara, l'alumnat no aconseguia un bon domini ni de l'anglès ni del valencià i tenia limitacions en castellà. Ara dominaran els tres idiomes perfectament.*

El suport social o d'una veu autoritzada permet avalar la nostra proposta: *La comunitat educativa recolza aquest objectiu, que volem aplicar seguint criteris pedagògics contrastats.*

La comparació (tècnica molt habitual en el llenguatge publicitari) facilita que el receptor perceba les virtuts de la nostra proposta. En aquest cas, es pot comparar el domini lingüístic d'alumnes escolaritzats en un i altre mètode.

Exercici 14.

Participes en un debat sobre la creació d'una taxa turística al País Valencià. Per a convèncer la resta que és una bona mesura, planteja cinc idees, una per cada tècnica de persuasió. Després, escolta la nostra proposta.

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/b2-u12-a04.mp3>

Solucions:

Exercici 1
a) Pactista. b) Absolutista i centralista. c) La revocació del Decret de Nova Planta. d) El capità general de l'exèrcit. e) En l'administratiu, el jurídic i l'educatiu.

Exercici 2
a) ...substituída per l'*equivalent*. b) ...va veure afavorits els seus interessos de classe. c) ...encarcarat i anacrònic. d) ...va ser traduïda al castellà. e) 'complicitat, confabulació'

Exercici 3
aV, bV, cF, dF, eF

Exercici 4
a) entrí, m'emportí, regiraren, b) isqué o eixí, perdé, hagué, c) aparegueren, ens n'anàrem, vérem, d) féreu, visquéreu, aprenguéreu, e) mirà, omplí, sentí, estigué, enfosquí, f) vingueren, volgueren, s'adonaren

Exercici 5
a) que, la que, b) que o els quals, c) en què o en els quals, d) la qual cosa o cosa que, e) en qui o en el qual, f) de què o del qual

Exercici 6
desenvolupament / expandeixen o expandixen / conreu / aprofitament / arrossar / l' / s'hi / séquies / remunta /

regadiu / conuiu / mitjans / usura / siga / endarrerida / venidors / les que / sobretot / permeten / els / interromp / tèxtil / arran de / esgotament / empitjoren / compost / excessivament / empobreix o empobrix

Exercici 7
a) rupia, b) finançament, c) abonament, renda, d) dúmping, e) fallida, f) penyora, g) comptabilitat, h) acompte, i) marxandatge, j) hóliding, k) aranzels

Exercici 8
Les solucions apareixen al final de l'àudio corresponent.

Exercici 9
a4, b6, c7, d2, e1, f8, g5, h3

Exercici 10
 $18 \times 4 = 72 \mid 72 + 66 = 138 \mid 138 / 6 = 23 \mid 23 + 59 = 82 \mid 82 - 37 = 45 \mid 45 \times 3 = 135 \mid 135 / 9 = 15$

Exercici 11
a) El raïm, l'arròs i la taronja. b) La Guerra del Francès (1808-1814). c) Entre 1820 i 1823. d) Entre 1833 i 1840, Maria Cristina. Entre 1840 i 1843, el general Espartero. e) A Cadis, Alcoi i Alacant.

Exercici 12
a) ...liberal, jacobí i centralista, b) ...la Dècada Ominosa, c) ...a Catalunya i el País Valencià, d) ...l'alternança, e) ...les capes més baixes i marginals

Exercici 13
aV, bF, cV, dF, eF